

За умови задовільного опрацювання запропонованих студентам тем, вони одержують від 8 до 12 балів.

Підсумовуючи зазначене вище, зауважимо, що СРС студентів – це один з основних чинників підготовки висококваліфікованих фахівців відповідного профілю, головна умова формування пізнавальної самостійності, яка сприяє максимальному вияву творчості студентів та спонукає до потреби постійно вдосконалювати свої знання та вміння. Одним із шляхів оптимізації СРС (позааудиторної) студентів освітньо-кваліфікаційного рівня „Медична сестра – бакалавр” з навчальної дисципліни „Економіка охорони здоров'я. Маркетинг медичних послуг” є написання й захист ними реферату.

Література

1. Подрушніак В.Б. Обґрунтування і розробка кваліфікаційних критеріїв у системі професійної підготовки і використання медичних кадрів в охороні здоров'я; автореф. дис... канд. мед. наук: 14.02.03 / Подрушніак В.Б.; Нац. Мед. ун-т ім. О.О. Богомольця. – К., 2002. – 20 с.
2. Щенников С.А. Основы деятельности тьютора в системе дистанционного образования / С.А. Щенников, А.Г. Чернявская, А.Г. Тесликов. – М.: Дрофа, 2006. – 591 с.
3. Таралло В.Л. Курсовые работы для студентов IV – VI курсов по социальной гигиене, экономике и организации здравоохранения (Таралло В.Л., Ясинский Ц.В., Дробнис Б.Я.) – Черновцы: облстат, 1989. – 72с.

ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ОБ'ЄКТИВНОГО СТРУКТУРОВАНОГО ПРАКТИЧНОГО ІСПИТУ В ННІ МОРФОЛОГІЇ

Б. Я. Ремінецький, О. М. Киричок

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

Об'єктивний структурований практичний іспит (ОСП) проводиться в ННІ морфології для студентів медичного факультету у кінці третього семестру при завершенні вивчення анатомії людини та гістології з цитологією. Дослідження результативності різних методик навчання, проведені Національним тренінговим центром (США) показують, що практично-орієнтоване навчання дозволяє різко збільшити відсоток засвоєння матеріалу, оскільки впливає не лише на свідомість студента, а й на його почуття і волю. Незначних результатів (до 10 % засвоєння) можна досягти за умов «пасивного» навчання (лекція, читання матеріалу), значно більшого – інтерактивного (дискусійні групи – 50 %, практика через дію – 75 %, навчання інших і застосування знань – 90 %). Екстраполюючи ці дані на процес вивчення морфологічних дисциплін, припускаємо, що індивідуальна підготовка до складання іспиту об'єктивного структурного практичного іспиту сприяє закріплення матеріалу на 75 %. А колективний тренінг практичних навичок у ході підготовки до складання ОСП студентською групою під час практичного заняття або самопідготовки забезпечує найвищий ступінь засвоєння знань і вміння. Діагностика мікропрепаратів, читання томограм підвищує клінічну мотивацію в оволодінні теоретичними дисциплінами. За умови складання трьох семестрових тестових іспитів на протязі півтора навчального року ОСП відіграють значну роль у повторенні, систематизації і синтезу цілісного курсу анатомії людини. Також тренінг практичних навичок закріплює знання і вміння з функціональної анатомії, для прикладу – визначення місць пальпації пульсації судин, точки вислуховування клапанів серця. Впровадження ОСП з анатомії людини і гістології сприяє міжпредметній інтеграції засвоєння морфології на макро– та макрорівні.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

О. В. Рибалов, О. С. Іваницька, О. П. Буханченко

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

Вступ. Головною метою вищої медичної освіти в нових соціально-економічних та політичних умовах України є підготовка особистості, конкурентоздатного фахівця, здатного приймати рішення

та відповідати за їх виконання [1,2]. Тому завданням навчального закладу, що здійснює підготовку лікарів, стає розвиток загальних та професійних здібностей кожного студента, задоволення їх індивідуальних запитів, схильностей, потреб, забезпечення морального та соціального розвитку. Підґрунтям цього процесу має стати формування у майбутнього фахівця чіткого усвідомлення своїх переваг та недоліків на шляху до професійного та особистого успіху, прагнення реалізувати свої права та обов'язки в навколишньому світі, уміння організувати власне життя та діяльність колективів [3,4].

Основна частина. Незважаючи на те, що ще в кінці ХХ століття в Україні склалась налагоджена система підготовки лікарів-стоматологів, їй не вдалось позбутись ряду недоліків, до яких слід віднести недостатність механізмів забезпечення систематичної роботи студентів протягом навчального семестру; низький рівень активності студентів та відсутність елементів змагальності у навчальних досягненнях; недостатній рівень мотивації до ефективної пізнавальної діяльності [5].

Наявність подібних недоліків у системі підготовки майбутніх фахівців вимагає корекції учбово-педагогічної діяльності вищих навчальних закладів, застосування форм, методів, засобів навчання, спрямованих на досягнення високої результативності навчального процесу, формування у студентів позитивних мотивів навчання, розвиток їх пізнавальної активності, творчих здібностей та самостійності.

Багаточисельні наукові дослідження переконливо доводять, що у структурі пізнавальної діяльності важливе місце посідає компонент мотивації. Така діяльність стає більш ефективною і має кращі результати, якщо є сильні, яскраво виражені мотиви, які викликають бажання діяти активно, переборювати труднощі, впевнено рухаючись до поставленої мети. Успіх навчального процесу, не в останню чергу, залежить від наявності у студентів позитивного ставлення до навчання, пізнавального інтересу, потреби в отриманні знань, умінь і навичок, від почуття обов'язку та відповідальності.

До арсеналу таких сучасних інноваційних освітніх технологій, як показує практика, входить модульно-рейтингова технологія навчання, що може розглядатись як один із потужних засобів формування мотивації студентів до систематичної навчальної роботи. У найзагальнішому вигляді рейтингова система оцінки знань передбачає накопичення, сумування оцінок протягом періоду вивчення тієї чи іншої дисципліни, які виконуються кожним студентом.

В чому, на нашу думку, полягають переваги цієї системи? Головне при застосуванні рейтингової системи, що робить її привабливою як для студентів, так і для викладачів, полягає у тому, що студент повинен виконувати усі види робіт, у тому числі і позааудиторні, які належать до даного курсу. Така організація навчального процесу дозволяє індивідуалізувати швидкість засвоєння курсу, форми і методи роботи, глибину і ґрунтовність опанування матеріалом. Досвід свідчить, що пересічний студент дуже швидко переконується в необхідності сумлінного ставлення до своїх обов'язків, відвідування лекцій, практичних занять, виконання навчальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Для підвищення ефективності організації навчальної роботи за допомогою рейтингової системи варто її поєднати з структуруванням курсу дисципліни на відносно невеликі за обсягом і поєднані змістом частини – змістові модулі. Відомо, що окремі порції навчального матеріалу засвоюються значно легше, особливо якщо це засвоєння обов'язково контролюється. Вивчення кожного модуля завершується підсумковим контролем.

У структурі видів навчальної діяльності, що включаються до кожного модуля, особливе місце посідають індивідуальні завдання, які студенти виконують, готуючись до практичних занять та опрацьовуючи теми, винесені на самостійне вивчення. Такі завдання різняться своїм рівнем складності. Серед них є вправи-тести, виконуючи які студент має змогу переконатися, чи оволодів він матеріалом тієї чи іншої теми, тобто це завдання репродуктивного рівня. Завдання вищого, або продуктивного та творчого, рівня передбачають активне оволодіння матеріалом та вміння його відтворити і застосувати. Зрозуміло, що за виконання різних завдань передбачено нарахування різної кількості балів. Студент сам обирає собі завдання за своїми можливостями. У результаті для всіх навчання набуває індивідуалізованого характеру, відбувається об'єктивне урахування свого інтелектуального потенціалу, виникає і здорова конкуренція між студентами, бажання досягти найкращих результатів, які виступають як один з найсильніших мотивів пізнавальної діяльності.

Порівняно з традиційною системою підсумкового контролю у вигляді заліково-екзаменаційної сесії двічі на рік, рейтингова система має такі переваги. У зв'язку з можливістю у більшості випадків від екзаменів і заліків дозволяє зекономити щороку мінімум місяць для власне навчальної роботи; є більш об'єктивною, оскільки базується на оцінюванні усіх видів робіт і усіх розділів протягом тривалого часу; забезпечує точний і тонкий метод контролю і оцінки знань; стимулює свідому самостійну

роботу суб'єкта навчання, вчить планованості у роботі, умінню раціонально витратити час; розвиває самооцінку студентів, уміння тверезо оцінювати свої можливості зіставляти себе з іншими; знімає необхідність в «адміністративному тиску» на студентів, у тому числі в організації самопідготовки, «відпрацьовань», не кажучи вже про відвідування лекцій чи практичних занять; враховує індивідуальні особливості та інтереси студентів; органічно об'єднує різні види робіт з курсу і готує студента до виконання самостійних творчих робіт, до наукової діяльності.

Висновки. На наш погляд, кредитно-модульна система дозволяє модернізувати традиційні методи навчання: припускає диференційний, адаптивний та колективний спосіб викладання. Істотною характеристикою модульного підходу є всебічний аналіз процесу навчальної діяльності вищої заклади, який передбачає поділення учбової інформації на «елементарні порції», виявлення логічних і психолого-педагогічних зв'язків між ними, актуалізацію самоконтролю студентів. Пошук способів побудови навчального процесу, адекватного сучасним вимогам, приведе нас до переконання, що цьому відповідають можливості кредитно-модульної системи.

Література

1. Волосовець О.П. Питання якості освіти у контексті запровадження засад Болонської декларації у вищій школі / О.П. Волосовець // Всеукраїнська науково-методична конференція «Досвід запровадження основних засад Болонського процесу в систему вищої медичної освіти» 14-15 квітня 2005 р. – Тернопіль. – 2005. – С. 29-30.
2. Кондрашова Л. Проблеми вищої школи у світлі національної доктрини розвитку освіти України // Вища освіта України. – 2003. – № 1. – С. 53-55.
3. Матоліч У.Д. Формування науково-дослідної роботи студентів в умовах входження України в Європейський освітній простір на основі Болонської конвенції / У.Д. Матоліч, В.В. Федько, Л.Є. Лаповець / Медична освіта. – 2013. – № 3. – С. 64-66.
4. Чуйко О. В. Психологічна підготовка викладачів до діяльності в умовах інноваційної освіти / О. В. Чуйко // Проблеми гуманізації навчання та виховання у вищому закладі освіти : Матеріали Третіх Ірпінських міжнародних науково-педагогічних читань. Ірпінь: Національна академія ДПС України, 2005. – С. 493.
5. Щупіленко І. Болонський процес і національна вища медична освіта / І. Щупіленко // Інформаційний вісник АН ВШ України. – 2005. – № 2. – С. 12-25.

ОБґРУНТУВАННЯ СТРУКТУРИ ЗМІСТУ ПОСІБНИКА З ПИТАНЬ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАРМПІДПРИЄМСТВ ДЛЯ ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ І КЕРІВНИКІВ ІНТЕРНІВ НА БАЗАХ СТАЖУВАННЯ

О. А. Ришов, М. В. Білоус

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Інформаційні технології (ІТ) на сьогоднішній день є невід'ємною частиною нашого життя. Автоматизація процесів аптечної діяльності і використання ІТ в останні роки з'явилися одним з важелів для активного розвитку фармацевтичної галузі. Сучасні тенденції збільшення комерційного сегменту в аптечному бізнесі, посилення конкуренції, зростання кількості аптечних мереж призводить до того, що нормальне функціонування і розвиток аптеки вже не ефективно без використання такого інструменту, як ІТ. Наявність позитивного ефекту від грамотного застосування автоматизованих систем управління в аптечних закладах є необхідною вимогою. Інформаційні технології – ефективний інструмент для оптимізації управління та скорочення витрат у секторі фармацевтичного рітейлу. Саме їх впровадження сприяє забезпеченню високої оперативності та економічності роботи і, що особливо важливо, підвищення прибутку, що дозволяє аптекам виживати в умовах постійної конкуренції. Крім того, досить велика частина інформації в даний час з'являється в електронному вигляді, що в сьогоднішніх умовах розвитку комунікацій забезпечує їй більш високу мобільність, доступність і масовість.

Основна частина. Але разом з тим на сьогоднішній день для провізорів-інтернів і практичних працівників фармації немає навчальної спеціалізованої літератури, присвяченій питанням комп'ютеризації та новітніх технологій у роботі фармпідприємств в сучасних умовах фармацевтичної галузі. Крім того, згідно наказу МОЗУ № 291 від 19.09.1996 р. «Про затвердження Положення про спеціалізацію (інтернатуру) випускників вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III-IV рівня акредитації медичних факультетів університетів» п. 3.11 та п. 3.11.4 профільні кафедри вищого